

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 562/2014-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. septembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť L. R., L. V. a obchodnej spoločnosti DONAU TOURS INTERNATIONAL, a. s., Ulica Biskupa Kondého 179/4, Dunajská Streda, zastúpených Advokátskou kanceláriou JUDr. Margita Hrivňáková & partners, s. r. o., Májkova 3, Bratislava, konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky JUDr. Margity Hrivňákovej, ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obo 84/2012 z 24. októbra 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť L. R., L. V. a obchodnej spoločnosti DONAU TOURS INTERNATIONAL, a. s., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. januára 2014 faxom a 29. januára 2014 poštou doručená sťažnosť L. R. (ďalej len „sťažovateľ v 1. rade“), L. V. (ďalej len „sťažovateľ v 2. rade“), a obchodnej spoločnosti DONAU TOURS INTERNATIONAL, a. s., Ulica Biskupa Kondého 179/4, Dunajská Streda (ďalej len „sťažovateľka“, spolu ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených Advokátskou kanceláriou JUDr. Margita Hrivňáková & partners, s. r. o., Májkova 3, Bratislava, konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky JUDr. Margity Hrivňákovej, ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Obo 84/2012 z 24. októbra 2013.

Pretože sťažnosť neobsahovala všetky náležitosti predpísané zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ústavný súd 27. marca 2014 sťažovateľov vyzval, aby sťažnosť doplnili. Sťažovatelia ju doplnili podaním doručeným ústavnému súdu 17. apríla 2014.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia sa pred Krajským súdom v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 35 Cbi 78/2005 domáhali proti žalovanému I. P., správcovi konkurznej podstaty úpadcu PARK REAL, a. s., Hviezdoslavovo námestie 1676, Dolný Kubín (ďalej len „úpadca“), určenia neplatnosti právneho úkonu – opakovanej dražby realizovanej správcom konkurznej podstaty 8. júna 2005. V priebehu konania sťažovatelia požiadali o rozšírenie účastníkov na strane žalovaných, čomu krajský súd vyhovel a pripustil vstup do konania obchodnej spoločnosti OFZ, a. s., Istebné, ako žalovaného v 2. rade a M. P., ktorý sa stal správcom konkurznej

podstaty namiesto I. P., ako žalovaného v 3. rade. Neskôr sťažovatelia svoj žalobný návrh rozšírili a domáhali sa taktiež určenia neplatnosti prvej dražby konanej 16. júla 2004.

Sťažovatelia v sťažnosti uvádzajú, že *„predmetom oboch dražieb boli nehnuteľnosti: stavba Hotela..., č. s... s pozemkom KN parc. č... zastavaná plocha o výmere 7644 m², na ktorom budova hotela stojí, zapísaná na LV č... k. ú... a hnutel'né veci: zariadenie recepcie Hotela..., a to 3ks nový pult, čelo recepcie, oblúk, bar, zmenáreň, rovné prevedenie s policami, zápultie rovné prevedenie, znížená rampa nad pultami, znížený strop nad novou pultovou časťou, osvetlenie nad barom, recepciou a zmenárňou spolu s rampou nad pultom, koberec v bare.“*

Svoj žalobný návrh sťažovatelia odôvodnili tým, že *„išlo o absolútne neplatné právne úkony, nakoľko neboli splnené zákonné podmienky v zmysle zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v platnom znení, vzniknuté pochybeniami správcu konkurznej podstaty (porušené povinnosti pri príprave a realizácii dražby) a úkonmi v rozpore so zákonmi...“*.

Krajský súd rozsudkom sp. zn. 35 Cbi 78/2005 z 24. februára 2009 žalobu sťažovateľov zamietol. Rozhodnutie krajského súdu sťažovatelia napadli odvolaním, v ktorom mu vytýkali predovšetkým neuznanie pasívnej legitímácie žalovaného v 1. rade, absenciu konkretizácie záveru o neosvedčení nároku žalobcov na určenie neplatnosti dražieb, nevysporiadanie sa s argumentáciou sťažovateľov, absenciu vysporiadania sa s doručením predbežného opatrenia Okresného súdu Trnava sp. zn. 16 Cb 16/2005 z 31. mája 2005, ktorým bolo zakázané nakladať s majetkom úpadcu konkurznému súdu prostredníctvom vyššieho súdneho úradníka (čo bolo podľa sťažovateľov zákonnou prekážkou, ktorá mala mať za následok zastavenie dražby), a napokon absenciu zákonných náležitostí prvostupňového rozhodnutia.

Najvyšší súd o odvolaní sťažovateľov rozhodol rozsudkom sp. zn. 4 Obo 49/2009 z 22. júna 2010 tak, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu potvrdil. Proti rozsudku najvyššieho súdu z 22. júna 2010 podali sťažovatelia ústavnému súdu sťažnosť podľa

čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorou sa okrem iného domáhali aj zrušenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu dôvodiac, že týmto rozsudkom bolo porušené ich základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie podanej proti rozsudku najvyššieho súdu z 22. júna 2010 nálezom sp. zn. II. ÚS 30/2011 z 29. septembra 2011 (ďalej aj „nález z 29. septembra 2011“) vyslovil, že základné právo sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 4 Obo 49/2009 z 22. júna 2010 porušené boli; rozsudok najvyššieho súdu z 22. júna 2010 zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.

V náleze z 29. septembra 2011 ústavný súd uviedol dôvody, pre ktoré boli rozsudkom najvyššieho súdu z 22. júna 2010 porušené označené práva, ktorých porušenie sťažovatelia namietali a pre ktoré považoval rozsudok najvyššieho súdu z 22. júna 2010 z ústavnoprávneho hľadiska za neudržateľný.

Ústavný súd v odôvodnení nálezu z 29. septembra 2011 uviedol, že najvyšší súd na podstatné námietky sťažovateľov nereagoval a potrebu zamietnutia žaloby odôvodnil nemožnosťou napadnutia dražby žalobou o určenie neplatnosti právneho úkonu bez toho, aby uviedol, na akom ustanovení zákona svoj právny záver založil. Najvyšší súd ako druhostupňový súd teda rozhodol bez toho, aby v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol právny predpis alebo niektoré ustanovenie právneho predpisu, ktorý aplikoval, neuviedol konkrétne ani to, s ktorým zákonom je preskúmanie dražieb v rozpore. Ústavný súd v tejto súvislosti v odôvodnení nálezu ďalej konštatoval, že bolo povinnosťou odvolacieho súdu primeraným a ústavne akceptovateľným spôsobom buď reagovať na podstatné námietky sťažovateľov smerujúce proti rozhodnutiu krajského súdu, alebo uviesť iné dôvody, pre ktoré podľa jeho názoru bolo potrebné žalobu sťažovateľov zamietnuť. Ústavný súd následne konštatoval, že v danom prípade rozsudok najvyššieho súdu nie je možné považovať za súladný s ustanovením § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku

(ďalej aj „OSP“), eventuálne ani s ustanovením § 219 ods. 2 OSP, a vyhodnotil ho ako zjavne neodôvodnený, a teda z ústavného hľadiska neakceptovateľný a neudržateľný, čo založilo aj dôvod na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj ich práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Najvyšší súd v danej veci následne napadnutým rozsudkom sp. zn. 3 Obo 84/2012 z 24. októbra 2013 rozhodol tak, že rozsudok krajského súdu z 24. februára 2009 (po druhýkrát) potvrdil.

V nadväznosti na uvedené sťažovatelia v sťažnosti namietajú, že najvyšší súd *«svoje rozhodnutie napriek Nálezu Ústavného súdu zo dňa 29. 9. 2011 opätovne stručne odôvodnil tým, že odvolanie žalobcov v časti, v ktorej zotrávajú na žalobe voči žalovanému v 1. rade označil za právne bezpredmetné, v časti namietania nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia spočívajúceho v nesúrodnom konštatovaní čo uvádzajú jednotlivé procesné strany označil za bezpredmetné, námietku ohľadne nevysporiadania sa s doručeným predbežným opatrením označil rovnako za bezpredmetnú a opätovne konštatoval bez právneho posúdenia a bez uvedenia právneho ustanovenia, na základe ktorého dospel k záveru, že dražba bola vykonaná so súhlasom súdu, a že žalobcovia nemôžu vykonanú dražbu spochybňovať žalobou o určenie neplatnosti tohto úkonu, nakoľko by išlo o spochybňovanie rozhodnutia súdu formou inej žaloby, čo by bolo v rozpore so zákonom.*

Odvolací súd vyslovil v rozhodnutí názor, že z ustanovenia § 135 ods. 2 O. s. p. vyplýva, že žalobcovia nemôžu žiadať určiť neplatnosť predmetných dražieb, pretože otázku dražby nemožno posudzovať v inom konaní než v konaní podľa uvedeného ustanovenia. Tento svoj názor opiera odvolací súd o údajne „analogický prípad dražby vykonanej v konkurznom konaní“ (v skutočnosti v tomto prípade nejde o dražbu vykonanú správcom v konkurznom konaní), a to rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 186/2010 zo dňa 16. 12. 2010, z ktorého podľa odvolacieho súdu vyplýva, že „pokiaľ osoba dotknutá na svojich právach dražbou v konkurznom konaní nenamietala dôvody neplatnosti dražby, nemôže formou určovacej žaloby žiadať vysloviť rozhodnutie, že ide o dražbu neplatnú.“

V závere svojho rozhodnutia súd udáva, že jednoznačné právne ustanovenie pre vyslovenie tohto právneho názoru neexistuje a odvoláva sa na rozpor so zásadou právnej istoty, aby o platnosti úkonu, ktorý bol schválený v konkurznom konaní konkurzným súdom mohlo byť rozhodované v inom civilnom konaní...».

Podľa názoru sťažovateľov „odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu podobne ako odôvodnenie rozsudku súdu 1. stupňa nespĺňa náležitosti ust. § 157 ods. 2 O. s. p., je z tohto dôvodu nepreskúmateľné...

Z rozhodnutia odvolacieho súdu podobne ako z rozhodnutia prvostupňového súdu, nie je zrejmé, aký bol konkrétny právny dôvod zamietnutia žaloby a potvrdenia zamietajúceho rozhodnutia súdu 1. stupňa, či a z akých dôvodov išlo o nedostatok zákonom predpokladaných a žalobcami tvrdených dôvodov neplatnosti právnych úkonov.

Žiaden zo súdov neuviedol konkrétne ustanovenie zákona, ktoré by vylučovalo možnosť určenia neplatnosti dražieb rozhodnutím súdu.“.

V tejto súvislosti sťažovatelia ďalej uvádzajú, že podľa ich názoru „súd nerešpektoval prezumpciu správnosti a zákonnosti právnych aktov - súdnych rozhodnutí, keď sa nevysporiadal s námietkou žalobcov, týkajúcou sa predbežného opatrenia vydaného Okresným súdom Trnava sp. zn. 16Cb 16/05 zo dňa 31. 5. 2005 a túto námietku označil nesprávne za bezpredmetnú a absolútne bezvýznamnú...

Predbežné opatrenie bolo doručené správcovi pracovníkom súdu (zúčastnený na dražbe ako osoba poverená súdom) pred začatím konania opakovanej dražby. Vykonaním dražby správca konal v rozpore s povinnosťou uloženou v ust. § 8 ods. 2 ZKV, t. j. vykonávať svoju funkciu s odbornou starostlivosťou.“.

Sťažovatelia ďalej argumentujú tým, že „nejasné rozhodnutie odvolacieho súdu naznačuje právny názor tohto súdu, podľa ktorého je nemožné určenie neplatnosti dražby vykonanej správcom konkurznej podstaty v konkurznom konaní, ktorý nielen že je nesprávny, ale vyplýva z neho i iné právne posúdenie nároku žalobcov ako to, ktoré pre zamietnutie použil prvostupňový súd.

Odvolačí súd pred svojím rozhodnutím účastníkov na možnosť takéhoto posúdenia ich nároku neupozornil a nedal im možnosť sa k nemu vyjadriť, spôsobil súčasne prekvapivosť svojho rozhodnutia a porušil princíp dvojinštantnosti súdneho konania.“.

Sťažovatelia ďalej tvrdia, že najvyšší súd v napadnutom rozsudku nechal bez povšimnutia tiež ďalšiu závažnú skutočnosť, a to, že „*neexistuje právne ustanovenie vylučujúce možnosť domáhať sa určenia neplatnosti dražby vykonanej správcom v konkurznom konaní pred súdom.*

Máme za to, že opatrenie konkurzného súdu č. 46-24K/395/00 zo dňa 19. 4. 2005 rozdielne ako uvádza NS SR (na str. 8 rozhodnutia) nie je predpokladom platnosti dražby a neurčuje platnosť takejto dražby.

Opatrenie konkurzného súdu je usmernením postupu konkurznému správcovi pri speňažovaní majetku, a to určenia spôsobu speňažovania majetku úpadcu, v tomto prípade predaj majetku na dražbe organizovanou správcom avšak za podmienok uvedených v ZKV (správca povinný vykonať zákonným spôsobom).

Nesprávne je preto tvrdenie, že ak konkurzný súd schválil predaj majetku dražbou organizovanou správcom konkurznej podstaty, je táto preto platná a nemožno ju spochybníť. Konkurzný súd sa však nezaoberal otázkou nezákonnosti, platnosti, neexistencie uskutočnenej dražby. Takéto zjavne nezdôvodnené rozhodnutie nemá oporu v platných právnych normách, a je preto vyjadrením svojvôle súdu a odopretím možnosti súdnej ochrany práv žalobcov.“.

Sťažovatelia namietajú aj porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, argumentujúc, že „*žaloba bola podaná dňa 7. 7. 2005 a prvostupňové rozhodnutie bolo vyhlásené až 24. 2. 2009, odvolanie bolo podané 16. 3. 2009. Predmetný spis odstúpený na Najvyšší súd SR dňa 5. 5. 2009. Nález Ústavného súdu II. ÚS 30/2011-38 zo dňa 29. 9. 2011 a rozhodnutie odvolacieho súdu 24. 10. 2013.“.*

Na základe uvedenej argumentácie sa sťažovatelia domáhajú, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Najvyšší súd Slovenskej republiky Rozsudkom sp. zn. 3 Obo 84/2012 zo dňa 24. 10. 2013 porušil právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa Čl. 46 ods. 1, Čl. 48 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb., ako aj podľa Čl. 36 ods. 1 Ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý bol vyhlásený pod č. 209/1992 Zb.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obo 84/2012 zo dňa 24. 10. 2013 sa zrušuje a vec sa vracia súdu na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd SR je povinný vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu finančné zadostučinenie v sume 10 000 Eur.

4. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia, ktoré je Najvyšší súd SR povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa, JUDr. Margite Hrivňákovej, ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA JUDr. Margita Hrivňáková & partners, s. r. o. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Sťažovatelia súčasne navrhujú, aby ústavný súd podľa § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde *„rozhodol o dočasnom opatrení a odložil vykonateľnosť napadnutého Rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Obo 84/2012 zo dňa 24. 10. 2013“.*

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre poukazuje na to, že nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že jeho úlohou pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou

alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je určená princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, ak je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve.

Z toho vyplýva, že ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii právneho predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení tohto právneho predpisu, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Ochrany základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04).

Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy a tiež aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

neznamenajú právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ich účelovo chápať tak, že ich naplnením je len víťazstvo v takomto spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

Ústavný súd je, ako už bolo uvedené, oprávnený a povinný posúdiť ústavnosť konania, resp. rozhodovania všeobecných súdov, t. j. či v konaní pred nimi došlo k porušeniu ústavnoprávnych princípov konania (čl. 46 až čl. 50 ústavy) a či možno ich konania (postupy) a rozhodnutia považovať z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné. Táto právomoc ústavného súdu však nie je spojená so vznikom oprávnenia a povinnosti prehodnocovať právne názory všeobecných súdov, ku ktorým tieto dospeli na základe výkladu a uplatňovania zákonov, ak tento výklad a použitie zákonov neporušujú uvedené ústavnoprosné princípy (m. m. II. ÚS 54/02). Reálne uplatnenie a garantovanie základného práva na súdnu ochranu nielenže neznamená právo na úspech v konaní, ale ani nárok na to, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (IV. ÚS 302/07).

O zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti súdneho rozhodnutia v súvislosti s právnym posúdením veci možno hovoriť spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne, ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Ústavný súd tiež pripomína, že odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. III. ÚS 209/04, IV. ÚS 112/05, III. ÚS 25/06, IV. ÚS 301/09, IV. ÚS 27/2010).

Ústavný súd dodáva, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom sťažovateľov, ktorí sú v tomto prípade zastúpení kvalifikovaným právnym

zástupcom, hoci splnomocnenie právneho zástupcu predložili dodatočne až na výzvu ústavného súdu. Preto sa v danej veci ústavný súd zaoberal iba namietaným porušením tých práv a tým všeobecným súdom, vyslovenia porušenia ktorých sa sťažovatelia domáhajú v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite sťažnosti. Tvrdenia o porušení ďalších základných práv, resp. článkov ústavy, ktoré sťažovatelia uvádzajú v texte sťažnosti mimo petitu, najmä čl. 20 ods. 1 ústavy, je v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu potrebné považovať iba za súčasť argumentácie sťažovateľov (III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07, IV. ÚS 287/2011).

Z uvedených hľadísk ústavný súd posúdil aj sťažnosť sťažovateľov smerujúcu proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu z 24. októbra 2013, ktorým podľa sťažovateľov mali byť porušené ich základné práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obo 84/2012 z 24. októbra 2013

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania sťažnosti najprv posudzoval, či napadnutým uznesením najvyššieho súdu mohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd v tejto súvislosti poznamenáva, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). V obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jemu porovnateľnému právu na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tak niet odlišností a prípadné porušenie týchto práv je potrebné posudzovať spoločne (III. ÚS 470/2010, IV. ÚS 438/2010, IV. ÚS 195/07).

Východiskom argumentácie sťažovateľov je námietka, že najvyšší súd sa neriadil záväzným právnym názorom vysloveným v náleze ústavného súdu z 29. septembra 2011, a to minimálne v troch aspektoch. Jednak najvyšší súd podľa tvrdenia sťažovateľov

opätovne nijakým spôsobom neodôvodnil zamietnutie žaloby v rozsahu nimi uplatneného nároku na určenie neplatnosti dražieb, jednak uplatnený nárok sťažovateľov posúdil inak ako prvostupňový súd a jednak opätovne ústavne nekonformným spôsobom interpretoval vylúčenie možnosti určenia neplatnosti dražieb rozhodnutím súdu bez uvedenia konkrétneho ustanovenia zákona.

Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozsudku z 24. októbra 2013 po prerokovaní veci v novom konaní s poukazom na nálezy ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 30/2011 z 29. septembra 2011 konštatoval, že krajský súd vo veci náležite zistil skutkový stav, tento správne vyhodnotil a vyvodil z neho aj správny právny záver.

Poukazujúc na podrobné odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa sp. zn. 35 Cbi 78/2005 z 24. februára 2009, s ktorým sa v merite veci stotožnil, najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozsudku okrem iného uviedol, že *„predmetom odvolacieho konania je posúdiť správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorý návrh na určenie neplatnosti opakovanej dražby konanej dňa 08. 06. 2005 a dražby zo dňa 16. 07. 2004, zamietol.*

Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že prvostupňový súd vykonal obsiahle dokazovanie množstvom dôkazov, ktoré v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne špecifikoval.

Z odôvodnenia nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky je zrejmé že Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v odvolacom konaní nevysporiadal s námietkami žalobcov uvedených v odvolaní.

Z odvolania je zrejmé, že žalobcovia opätovne namietali skutočnosť, že zákon výslovne neupravuje procesné nástupníctvo v prípade ak dôjde k zmene v osobe správcu. Je pravdou, že prvostupňový súd sa v podstate vysporiadal s touto námietkou a správne konštatoval, že v čase keď bola podaná žaloba bol správne označený ako žalovaný P., nakoľko bol správcom konkurznej podstaty úpadcu vykonával obidve dražby, ktorých neplatnosti sa žalobcovia domáhajú. Správne konštatoval, že keď v čase rozhodovania bol správcom konkurznej podstaty úpadcu žalovaný v 3/ rade, že účastníkom konania a procesné postavenie má správca konkurznej podstaty ako osoba ustanovená do tejto

funkcie podľa ustanovenia § 14 ods. 1 písmeno c/ ZKV. Prvostupňový súd správne uviedol, že o zmene správcu nie je potrebné rozhodovať, nakoľko zmenu správcu súd berie na vedomie a pokračuje v konaní s tým správcom, ktorý bol konkurzným súdom do tejto funkcie správcu konkurznej podstaty ustanovený. Konajúci súd dospel k správne záveru, že P., i keď uskutočňoval obidve dražby v tomto konaní nie je pasívne legitimovaný, nakoľko uskutočňoval obe dražby ako správcu konkurznej podstaty a nie ako fyzická osoba, a preto odvolanie žalobcov, v časti v ktorej zotrvávajú na žalobe voči žalovanému v 1/ rade, je právne bezpredmetné. Z odvolania je zrejmé, že podľa žalobcov odôvodnenie rozhodnutia obsahuje nesúrodé konštatovanie týkajúce sa toho čo uvádzajú jednotlivé procesné strany. Podľa odvolacieho súdu odôvodnenie rozhodnutia jasne vystihuje konštatovania účastníkov konania a je z neho zrejmé, čoho účastníci konania na obidvoch stranách domáhajú a podľa odvolacieho súdu ide o zrejme a faktické odôvodnenie. Odvolací súd aj v tejto časti odvolania žalobcov označil za bezpredmetné. Tvrdenie žalobcov ohľadne nesúrodého konštatovania procesných strán v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, je iba subjektívnym nedôvodným tvrdením, z ktorého je iba zrejma účelovosť ich podania. Podľa odvolacieho súdu, práve odvolanie žalobcov je nesúrodé zachádzajúce do jednotlivých skutočností, ktoré sú v podstate s výsledkom rozhodnutia o uplatnenom nároku bezpredmetné. Nie je pravdou, že prvostupňový súd sa s argumentáciou žalobcov vysporiadal iba stručne, nakoľko z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejme, že prvostupňový súd v pomerne obsiahlom odôvodnení sa podrobne zaoberal s skutočnosťami prečo žalobcovia ich nárok neosvedčili. Taktiež nie je pravdou tvrdenie uvedené v odvolaní, že keďže žaloba smerovala k absolútnej neplatnosti právneho úkonu dražby nie je zrejme, či súd považoval za neosvedčenú neexistenciu naliehavého právneho záujmu. Pokiaľ by súd pri zamietnutí žaloby vychádzal z dôvodu neexistencie naliehavého právneho záujmu nebol by sa zaoberal s žiadnymi tvrdeniami žalobcov, ktorými odôvodňovali ich právo, ale by s poukazom na ustanovenie § 80 O. s. p., žalobu zamietol. Z obsahu napadnutého odôvodnenia jednoznačne vyplýva, že súd sa žalobou zaoberal, a teda žalobu nekvalifikoval z hľadiska nepreukázania naliehavého právneho záujmu. Z uvedeného dôvodu odvolanie je aj v tejto časti je právne bezpredmetné. Námietku žalobcov, že konajúci súd sa dostatočne nevysporiadal s doručeným predbežným opatrením, odvolací súd označuje za bezpredmetnú. Skúmanie tejto otázky v žalobe o určenie neplatnosti právneho úkonu

dražby uskutočnenej v konkurznom konaní je absolútne bezvýznamné a bezpredmetné, ktoré nemá žiaden vplyv pre rozhodnutie o uplatnenom nároku. Tento fakt vyplýva aj z odôvodnenia súdu prvého stupňa na strane 23, keď prvostupňový súd uviedol, že žalobcovia nemôžu spochybňovaním konkurzného konania, resp. vyhlásenia konkurzu žiadať určiť neplatnosť predmetných dražieb a tvrdiť, že tieto sú nezákonné vzhľadom na to, že vyhlásenie konkurzu bolo nezákonné. Prvostupňový súd jednoznačne v odôvodnení uviedol, že konkurz bol právoplatne vyhlásený, dražby boli realizované správcom konkurznej podstaty, že dražba bola vykonaná so súhlasom súdu, a preto ju žalobcovia nemôžu spochybňovať žalobou o určenie neplatnosti dražieb. Toto odôvodnenie vyplýva aj z obsahu odôvodnenia odvolacieho súdu, a preto odvolací súd dospel k rozhodnutiu pre zamietnutie žaloby na základe totožných dôvodov ako krajský súd v napadnutom rozhodnutí.

K námietke žalobcov v odvolaní uvedenej v bode V. odvolania, odvolací súd sa nestotožňuje s tvrdením odvolateľov, že rozhodnutie krajského súdu neobsahuje základné náležitosti upravené v ustanovení § 157 ods. 2 O. s. p.

Z ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p. vyplýva, že v odôvodnení rozsudku súd uvedie čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania stručne a jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôvodov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil a že súd dbá na to, aby odôvodnenie rozhodnutia bolo presvedčivé. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa podľa názoru odvolacieho súdu je zrejmé, že prvostupňový súd postupoval v intenciách ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p., a preto odvolací súd, odvolanie aj je v tejto časti, označil za nedôvodné.“

K námietke neexistencie zákonného ustanovenia, podľa ktorého problém (ne)platnosti dražby nemožno posudzovať v inom konaní než v konaní konkurznom, najvyšší súd uviedol:

„Ústavným nálezom Slovenskej republiky, ktorým bolo rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Obo 49/2009 zo dňa 22. júna 2010 zrušené ako jeho nedostatok je uvedený, že neobsahuje právne ustanovenie na základe ktorého odvolací súd dospel

k záveru, že dražba bola vykonaná so súhlasom súdu, z ktorého dôvodu nie je možné platnosť dražby schválenej súdom spochybňovať žalobou o určenie neplatnosti tohto úkonu, nakoľko by išlo o spochybňovanie rozhodnutia súdu formou inej žaloby, čo by bolo v rozpore so zákonom.

Z ustanovenia § 66e zákona o konkurze a vyrovnaní v platnom znení vyplýva, že na konkurz sa použijú primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Z ustanovenia § 135 ods. 2 O. s. p. vyplýva, že inak otázky, o ktorých patrí rozhodnúť inému orgánu môže súd posúdiť sám. Ak však bolo o takejto otázke vydané príslušným orgánom rozhodnutie, súd z neho vychádza. V danom prípade bolo právoplatne uznesením o vyhlásení konkurzu rozhodnuté, právoplatne bol ustanovený správca konkurznej podstaty, čo jednoznačne vyplýva z odôvodnenia súdu prvého stupňa uvedeného v odôvodnení, v ktorom konštatuje, že žalobcovia nemôžu spochybňovaním konkurzného konania žiadať určiť neplatnosť predmetných dražieb spochybňovať, že tieto sú nezákonné vzhľadom na to, že aj vyhlásenie konkurzu bolo nezákonné. Sporné nie je, že na úpadcu bol právoplatne vyhlásený konkurz, že bol ustanovený správca konkurznej podstaty, ktorý je oprávnený konať s majetkom podstaty a ktorý je povinný pri výkone funkcie postupovať s odbornou starostlivosťou v súlade s ustanovením § 8 zákona o konkurze a vyrovnaní v platnom znení. Fakt, že správca sa riadil opatreniami konkurzného súdu aj v tomto prípade sporný nebol, čo je zrejme aj z opatrenia Krajského súdu v Banskej Bystrici č. 46-24 K 395/00 zo dňa 19. 04. 2005 ako je uvedené odôvodnení súdu prvého stupňa, na ktoré odvolací súd poukazuje.

Právny názor, že otázku dražby nemožno posudzovať v inom konaní než v konaní podľa uvedeného ustanovenia a to ani ako otázku prejudiciálnu vyplýva aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3 Cdo 186/2010, v ktorom sa síce zaoberá otázkou neplatnosťou dražby dobrovoľnej podľa ustanovenia § 21 ods. 2 zákona č. 527/2001 Z. z. V danom prípade ide o analogický prípad, ide o dražbu vykonanú v konkurznom konaní a pokiaľ osoba dotknutá na svojich právach touto dražbou v konkurzom konaní nenamietala dôvody neplatnosti dražby, nemôže formou určovacej žaloby žiadať vysloviť rozhodnutie, že ide o dražbu neplatnú. Jednoznačné právne ustanovenie pre vyslovenie tohto právneho názoru neexistuje, ale bolo by rozpore s zásadou právnej istoty aby o platnosti úkonu, ktorý

bol schválený v konkurznom konaní konkurzným súdom mohlo byť rozhodované v inom civilnom konaní na základe určovacej žaloby podanej osobou, ktorá sa cíti byť povolenou dražbou dotknutá.“

Ústavný súd považuje pre záver o ústavnej akceptovateľnosti napadnutého rozsudku najvyššieho súdu podstatné posúdenie právneho názoru, podľa ktorého v rámci súdneho sporu, predmetom ktorého bola žaloba o určenie neplatnosti dražby zo 16. júla 2004 a opakovanej dražby z 8. júna 2005, nemohol vo veci konajúci súd posudzovať platnosť, resp. neplatnosť dražieb vykonaných správcom a schválených súdom v konkurznom konaní podľa zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a vyrovnaní“).

Podľa § 27 ods. 1 zákona o konkurze a vyrovnaní, ktorý bol účinný ku dňu vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu (konkurz na majetok úpadcu bol vyhlásený uznesením krajského súdu sp. zn. 46-24 K 395/00 z 27. júna 2001, pozn.), podstatu možno speňažiť predajom na dražbe (§ 27a) alebo predajom mimo dražby.

Predaj majetku patriaceho do konkurznej podstaty je možný, s výnimkou taxatívne vymenovaných prípadov, len na základe schváleného plánu speňaženia, ktorý predkladá správca a schvaľuje ho schôdza konkurzných veriteľov. V čase účinnosti na vec sa vzťahujúceho zákona o konkurze a vyrovnaní neexistoval všeobecný právny predpis o dražbe, speňažovanie konkurznej podstaty dražbou v konkurznom konaní komplexne upravoval zákon o konkurze a vyrovnaní (organizovanie dražby, podmienky účasti na dražbe, priebeh dražby).

V intenciách § 12 zákona o konkurze a vyrovnaní dohľad nad činnosťou správcu vykonáva súd. Povinnosti pri dohliadacej činnosti súd ukladá správcovi najmä formou opatrenia. Správca je zo zákona povinný predkladať priebežne súdu správy o speňažovaní majetku (§ 29 ods. 1 zákona o konkurze a vyrovnaní), ako aj konečnú správu o speňažení majetku z podstaty, ktorú schvaľuje súd.

Najvyšší súd síce používa na podporu svojho právneho názoru vysloveného v napadnutom rozhodnutí analogicky znenie neskôr účinného zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dobrovoľných dražbách“) a poukazuje aj na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 186/2010, v ktorom sa zaoberal otázkou neplatnosti dobrovoľnej dražby podľa § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách [kedy ide o dražbu vykonanú v konkurznom konaní a pokiaľ osoba dotknutá na svojich právach touto dražbou v konkurznom konaní nenamietala dôvody neplatnosti dražby, nemôže formou určovacej žaloby žiadať vysloviť rozhodnutie, že ide o dražbu neplatnú; pritom ústavný súd takúto úvahu už v iných konaniach nepovažoval za arbitrárnu alebo za zjavne odporujúcu zmyslu a účelu § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách (III. ÚS 448/2010, IV. ÚS 54/2013)], ale evidentne uvádza aj vlastné úvahy, ktoré sa vzťahujú na prerokovaný prípad (kedy boli dražby vykonané podľa zákona o konkurze a vyrovnaní). V tejto súvislosti najvyšší súd síce uvádza, že *„jednoznačné právne ustanovenie pre vyslovenie tohto právneho názoru neexistuje“*, ale súčasne právne argumentuje, že *„bolo by rozpore s zásadou právnej istoty aby o platnosti úkonu, ktorý bol schválený v konkurznom konaní konkurzným súdom mohlo byť rozhodované v inom civilnom konaní na základe určovacej žaloby podanej osobou, ktorá sa cíti byť povolenou dražbou dotknutá“*.

Ústavný súd pri zohľadnení konkrétnych okolností posudzovaného prípadu konštatuje, že citovaná argumentácia čiastočne síce (na prvý pohľad) znižuje presvedčivosť odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, nezakladá ale dôvod na vyslovenie záveru o ústavnej neudržateľnosti napadnutého rozhodnutia.

V nadväznosti na uvedený predbežný záver ústavný súd pripomína, že k námietke, v zmysle ktorej rozhodnutia v konkurznom konaní môže preskúmať len konkurzný súd sa vo svojej doterajšej judikatúre už vyslovil, keď uviedol, že ju nepovažuje za opodstatnenú (III. ÚS 351/2012). V rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 421/2012 napr. ústavný súd odkázal na komentár k Občianskemu súdnemu poriadku (ŠTEVČEK – FICOVÁ a kol. Občiansky súdny poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck 2009, s. 424 — 425), podľa ktorého

„skutočnosť, že výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre všetky orgány, sa však nemôže vykladať tak, že by sa iný subjekt než účastník právoplatne rozhodnutého konania nemohol domáhať svojho nároku, ktorý sa nejakým spôsobom dotýka už právoplatne rozhodnutej veci. Pre súdy a iné štátne orgány je výrok rozhodnutia súdu záväzný, len pokiaľ ide o otázku, ako bolo rozhodnuté medzi účastníkmi konania. Ak prejednávaná vec skutkovo a právne súvisí s vecou, ktorá už bola právoplatne rozhodnutá účastníkmi konania, nemôže si súd predbežne posúdiť takto rozhodnutú vec inak, pretože výrok tohto právoplatného rozsudku je preň záväzný. Ak však súd koná s niekým, kto nebol účastníkom konania právoplatne skončeného a rozhodnutého (a nejde pritom o subjekt, na ktorý je zákonom rozšírená subjektívna hranica záväznosti súdneho rozhodnutia), môže si túto otázku posúdiť aj inak, teda výrok právoplatného rozsudku v tomto prípade záväzný nebude.“.

Ústavný súd považuje za potrebné poukázať aj (a predovšetkým) na ďalší závažný aspekt, ktorý zohráva pri právnom posúdení preskúmvanej veci významnú úlohu. Z obsahu samotnej sťažnosti a jej príloh, ako aj z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu vyplýva, že návrh na vyslovenie neplatnosti dražieb zo strany sťažovateľov v 1. a 2. rade ako členov štatutárneho orgánu úpadcu (účastníka konkurzného konania) a sťažovateľky ako jediného stopercentného akcionára úpadcu mal v danom prípade súvis so spochybňovaním dôvodnosti celého konkurzného konania vedeného na majetok úpadcu z ich strany. Pritom je nesporné, že na úpadcu bol právoplatne vyhlásený konkurz (po viacerých návrhoch sťažovateľov na jeho zrušenie, pozn.), bol ustanovený správca konkurznej podstaty, na ktorého podľa § 14 ods. 1 písm. a) zákona o konkurze a vyrovnaní prešlo oprávnenie nakladať s majetkom podstaty namiesto úpadcu, ako aj výkon práv a povinností, ktoré súvisia s nakladaním s majetkom podstaty, pod dohľadom súdu (§ 12 citovaného zákona).

Preto, aj keby sa ústavný súd stotožnil s argumentáciou sťažovateľov o absencii právneho zdôvodnenia, ktoré nemá oporu v žiadnom právnom predpise, nemalo by to v zásade žiadny význam na vyslovenie záveru o ústavnej neudržateľnosti napadnutého rozsudku najvyššieho súdu. Sťažovateľmi namietané nedostatky dražieb (týkajúce sa

ohodnotenia predmetu dražieb, doručovania predbežného opatrenia, nezákonný spôsob vykonania dražieb) nemohli mať vplyv na napadnutý rozsudok najvyššieho súdu, ktorý bol primárne založený na právnom závere, podľa ktorého osoba dotknutá na svojich právach predmetnou dražbou v konkurznom konaní nenamietala dôvody neplatnosti dražby, nemôže sa formou určovacej žaloby domáhať rozhodnutia, v ktorom sa vysloví, že ide o dražbu neplatnú. Ústavný súd rešpektuje skutočnosť, že explicitné právne ustanovenie pre vyslovenie tohto právneho záveru síce neexistuje, ale bolo by rozpore so zásadou právnej istoty, aby o platnosti úkonu, ktorý bol schválený v konkurznom konaní konkurzným súdom, mohlo byť rozhodované v inom civilnom konaní na základe určovacej žaloby podanej osobou, ktorá sa cíti byť povolenou dražbou dotknutá.

Nakoniec aj samotní sťažovatelia v sťažnosti uvádzajú, že *„nespochybňujú platnosť dražieb z dôvodu samotného konania dražieb, ale z dôvodu, že tieto boli vykonané spôsobom, ktorý odporuje zákonu (porušením zákona)“*.

Rovnako ústavný súd nemohol prisvedčiť námietke sťažovateľov o inom právnom posúdení ich nároku, než ktoré pre zamietnutie použil prvostupňový súd. To, že zistený skutkový stav viedol odvolací súd k prijatiu odlišných právnych dôvodov, ale smerujúcich k totožnému právnomu záveru ako súd prvého stupňa, ešte nemožno vzhľadom na okolnosti tohto prípadu, ako aj s prihliadnutím na platnú judikatúru ústavného súdu (III. ÚS 146/09, III. ÚS 351/08) považovať za situáciu, ktorá by mohla v zhode s tvrdením sťažovateľov viesť k záveru, že v danom prípade došlo k porušeniu zásad spravodlivého súdneho konania.

Uvedené závery vyslovené v rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obo 84/2012 z 24. októbra 2013 preto podľa názoru ústavného súdu nie sú v takej príčinnej súvislosti s obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Obo 84/2012

V súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom najvyššieho súdu v označenom konaní ústavný súd považuje v súlade so svojou stabilizovanou judikatúrou za potrebné zdôrazniť, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcej zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľov. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

Podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je vytvorenie stavu právnej istoty (III. ÚS 61/98), pričom k vytvoreniu takéhoto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (I. ÚS 10/98, I. ÚS 44/99, IV. ÚS 68/02), alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 86/08).

Ústavný súd preto poskytuje ochranu základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov len vtedy, ak bola sťažnosť ústavnému súdu doručená v čase, keď namietané porušenie tohto základného práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (napr. II. ÚS 55/02). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovateľný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05).

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že rozsudok krajského súdu sp. zn. 35 Cbi 78/2005 z 24. februára 2009 bol potvrdený v poradí druhým rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obo 84/2012 z 24. októbra 2013, ktorý nadobudol právoplatnosť 25. novembra 2013.

Na základe uvedeného zistenia ústavný súd konštatuje, že v čase doručenia sťažnosti (24. januára 2014 faxom a 29. januára 2014 poštou) najvyšší súd v namietanom konaní už nemohol porušovať základné právo sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, keďže súdne konanie o určenie neplatnosti právnych úkonov už bolo právoplatne skončené.

Vychádzajúc z dosiaľ vyslovených záverov, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o odmietnutí sťažnosti sťažovateľov z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľov uplatnených v petite ich sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. septembra 2014